

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 55P/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124203140
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124203140.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra, deti matky: A. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/X, F. - G., zast.: JUDr. Dagmar Danóciová, advokátka so sídlom Záborského 491/32, Nitra IČO: 42046262 a otca: H. I. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, F., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ď u j e neodkladné opatrenie, ktorým nahrádza súhlas otca H. I. B., nar. XX.XX.XXXX ako zákonného zástupcu maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX s podaním prihlášok na stredné školy: Gymnázium Párovská 1, Nitra (4-ročné štúdium), Spojená škola, Slančíkovej 2, Nitra (5ročné štúdium), Gymnázium Párovská 1, Nitra (5-ročné bilingválne štúdium), Stredná odborná škola techniky a služieb K. X, F., odbor ochrana osôb a majetku (4-ročné štúdium).

Súd n a r i a ď u j e neodkladné opatrenie, ktorým nahrádza súhlas otca H. I. B., nar. XX.XX.XXXX ako zákonného zástupcu maloletého dieťaťa: C. B., nar. XX.XX.XXXX s podaním prihlášok na stredné školy: Gymnázium Párovská 1, Nitra (4-ročné štúdium), Spojená škola, Slančíkovej 2, Nitra (5ročné štúdium), Gymnázium Párovská 1, Nitra (5-ročné bilingválne štúdium), Stredná odborná škola techniky a služieb K. X, F., odbor ochrana osôb a majetku (4-ročné štúdium).

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 14.03.2024 domáha, aby súd nahradil súhlas otca na prihláškach maloletých detí na stredné školy a súhlas s podaním prípadného odvolania proti rozhodnutiu školy o neprijatí na strednú školu. Zároveň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas otca na prihláškach maloletých detí na stredné školy.

2. Matka návrh odôvodnila tým, že maloleté deti pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré súd rozviedol rozsudkom č. k. 11P/38/2017-166 zo dňa 13.12.2017, ktorým maloleté deti zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/277/2019-561 zo dňa 16.09.2021 súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal povinnosťou platiť výživné a styk s maloletými deťmi neupravil. Maloleté deti sú v súčasnosti žiakmi 9. ročníka základnej školy a po dôkladnom zvážení sa obaja rozhodli dať si prihlášky na štyri stredné školy: Gymnázium Párovská 1, Nitra (4-ročné štúdium), Spojená škola, Slančíkovej 2, Nitra (5-ročné štúdium), Gymnázium Párovská 1, Nitra (5-ročné bilingválne štúdium), Stredná odborná škola techniky a služieb K. X, F., odbor ochrana osôb a majetku (4-ročné štúdium). Matka otca kontaktovala emailom zo dňa 03.03.2024 a žiadala ho, aby maloletým deťom podpísal prihlášky na stredné školy. Otcovi tiež poslala doporučený list s rovnakým textom ako v emaile. Otec na uvedené nereagoval. Otec absolútne nemá záujem s matkou komunikovať o podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí a uvedenú situáciu riešiť. Lehota na podanie prihlášok na stredné školy je do 15.03.2024 a výber možno zmeniť najneskôr do 20.03.2024, matka podá prihlášky na uvedené stredné školy elektronicky cez edupage bez podpisu otca

s priložením potrebných dokumentov a to z dôvodu, aby nedošlo k zmeškaniu lehoty a tým zmareniu možnosti štúdia maloletých detí na strednej škole. Následne bude musieť doložiť jednotlivým stredným školám rozsudok súdu o nahradení súhlasu otca, preto je z časového hľadiska nútená podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka zo dňa 22.03.2024 vyplýva, že z dôvodu potreby zaistenia vzdelávania maloletých detí navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie v matkou navrhovanom znení.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka z pohovoru s maloletými deťmi zo dňa 28.03.2024 vyplýva, že maloleté deti uviedli, že nie sú v kontakte s otcom. Niekedy k nemu chodievali často, mali ho radi, avšak nevedia prečo, otec sa im prestal ozývať a oni k nemu prestali chodiť. V minulosti im otec chýbal, ale mohol im kedykoľvek zavolať a už štyri roky to neurobil. Matka im dáva všetko, čo potrebujú. Chodila s nimi aj na dni otvorených dverí na stredných školách. Sami si vybrali školy, na ktoré si podali prihlášky. Najviac by chceli ísť na SOŠ v odbore ochrana osôb a majetku. Na základe uvedeného kolízny opatrovník navrhuje v konaní nahradiť prejav vôle rodiča.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej "CSP") pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

9. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

16. Podľa článku 24 ods. 1, ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

17. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, rozhodne o takejto spornej podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov súd. Predpokladom je, aby rodičia mali rodičovské práva, aby ich neboli pozbavení alebo aby nešlo o právo, ktoré rodičom nepatrí, lebo v ňom boli obmedzené. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine sa preto vzťahuje na tie prípady, keď rodičia inak svoje rodičovské práva a povinnosti vykonávajú, avšak dochádza medzi nimi k nezhodám v podstatnej veci pri výkone rodičovských práv a povinností. Za takúto nezhodu medzi rodičmi možno nepochybne považovať prípad, keď sa rodičia nedohodli o výbere strednej školy na vzdelávanie maloletých detí, resp. keď otec odmietol dať súhlas na prihlášky na stredné školy. Súd v tomto smere skúma, či udelenie takéhoto súhlasu bude v záujme maloletých detí, napr. či to bude prospievať ich zdravému vývoju v novom prostredí.

18. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

19. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

20. Súd po oboznámení sa s návrhom matky ako aj s priloženými listinnými dôkazmi a so správami kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného nariadenia je

dôvodný. V danom prípade je súd toho názoru, že je nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť pomery účastníkov konania. Neodkladnosť spočíva v tom, že prihlášky na stredné školy, ktoré musia byť podpísané oboma rodičmi maloletých detí je potrebné podať do určitého termínu. Matka ich zatiaľ podala elektronicky bez podpisu otca spolu s Čestným prehlásením o tom, že zadováženie súhlasu/ podpisu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou. Následne je potrebné doložiť súhlas otca, resp. rozhodnutie súdu, ktorým sa súhlas otca nahrádza. Za predpokladu, že deti sú dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné ich názor vnímať ako zásadné vodítko pri hľadaní ich najlepšieho záujmu. Výber strednej školy nepochybne patrí k tým momentom, ktoré majú potenciál významne ovplyvniť budúci život maloletých detí. Mali by to byť preto najmä maloleté deti, ktoré uvedú, čo chcú študovať a kde chcú študovať. Iste významný je aj názor rodičov, ktorí aj pri výbere školy realizujú právo vychovávať svoje maloleté deti. Tu by malo byť prihliadnuté na názor rodičov najmä vtedy, pokiaľ ide o zrejme nevhodný a nelogický výber školy. V tomto konkrétnom prípade sa súdu nejavilo, že by výber uvedených škôl maloletými bol zrejme nevhodný a nelogický. Súd v danom prípade prihliadol na názor maloletých. Z obsahu spisu je nepochybné, že otec s matkou nekomunikuje a nereagoval ani na výzvu súdu na vyjadrenie k návrhu, ktorá mu bola riadne doručená. S odkazom na ustanovenie § 35 zákona o rodine je preto namieste zásah súdu. Za daných okolností je v najlepšom záujme maloletých detí, aby im bolo umožnené podať prihlášky na stredné školy, o ktoré majú záujem. Nakoľko maloletí sú na svoj vek dostatočne rozumovo vyspelí na to, aby sa dokázali sami rozhodnúť o príprave na budúce povolanie, súd konštatuje, že nariadenie neodkladného opatrenia v znení, akého sa matka domáha, je v najlepšom záujme maloletých detí. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku).